

Jussi Björling: En kronologi. Samtliga sångframträdanden 1915-1960

Förord

I denna kronologi finns 3180 framträdanden av Jussi Björling förtecknade, varav inte mindre än 1008 som barn under åren 1915-1927. Kronologin är mycket mer fullständig än de som tidigare publicerades av Harald Henrysson, i hans *A Jussi Björling Phonography* (1993) och som bilaga till Anna-Lisa Björling & Andrew Farkas: *Jussi* (1996). Därefter har forskningsarbetet skett i nära samarbete mellan oss, och med det 1994 inrättade men 2021 nedlagda Jussi Björlingmuseet i Borlänge som bas. I dess arkiv, f.n. förvarat på kommunbiblioteket, finns dokumentation av forskningen tillgänglig. För viktiga bidrag tackar vi också Bertil Bengtsson, Roland Johansson, Jan-Olof Damberg och Harold Löwing. Vi publicerade redan 2010 i *Jussi: Sången, människan, bilderna*, redigerad av Jacob Forsell, en version av denna kronologi, men den har här blivit föremål för viss omredigering och 177 framträdanden har tillkommit.

I avsaknad av dagböcker eller kalendrar, och med turnéplaner tillgängliga endast för en del av de amerikanska turnéerna (inga från perioden 1937-41), har arbetet varit mycket tidsödande och till stor del baserat sig på en omfattande genomgång av mikrofilmade tidningar. Detta arbete underlättas nu genom digitalisering av många tidningar, som gjort dem mycket lättare sökbara och säkert kommer att bidra till att kronologin utökas ytterligare.

Det är idag möjligt att till allra största delen redovisa bröderna Björlings omfattande turnerande som barn, under deras far Davids ledning fram till hans död 1926 och ytterligare ett år därefter. Därmed kan en intressant del av Jussi Björlings karriär belysas, som har få motsvarigheter bland stora artister. Vi har strävat efter att fastställa den exakta sammansättningen av David Björlings familjeensemble vid varje tillfälle så långt källorna tillåter. Beträffande gruppens växlande benämning, se: Harald Henrysson, *Björlingkvartetten i olika skepnader* (Jussi Björlingsällskapet Tidning nr 40).

Kronologin över Jussi Björlings framträdanden kommer aldrig att bli helt komplett (det kan den dock vara vad operaföreställningar beträffar). Under barndomsturnéerna, där tidningarna varit den helt dominerande källan, gavs ytterligare konserter som bara affischerades (t ex under pojkarnas sista turné i Värmland sommaren 1927). Det finns en lucka i kronologin februari-september 1925, som vi inte kunnat förklara, och eftersom materialet från USA 1919-21 är svåråtkomligt, kan kartläggningen av denna turné vara långt ifrån fullständig. David Björling uppgav själv att den omfattade omkring 300 konserter, men vi har bara kunnat dokumentera 156. (Se vidare: Harald Henrysson, *David Björling och hans söner i Amerika: En sångarfamiljs saga börjar, 1899-1921*. Förlags AB Björnen, 2019.) Givetvis kan framträdanden både under de tidiga turnéerna och senare, som annonserades eller fick annan förhandspublicitet och därför tagits med, ha ställts in utan att detta i efterhand går att belägga.

Harald Henrysson

Roger Alderstrand

Jussi Björling: A Chronology

Complete list of singing appearances 1915-1960

Foreword

In this chronology there are 3180 appearances listed by Jussi Björling, of which no less than 1008 as a child during the years 1915-1927. The chronology is much more complete than the earlier versions published by Harald Henrysson in his *A Jussi Björling Phonography* (1993) and as an appendix to *Jussi* by Anna-Lisa Björling & Andrew Farkas (1996). After those publications, research has proceeded in close collaboration between us, and with the base of the Jussi Björling Museum, where all the relevant documentation is available. For important help, we also thank Bertil Bengtsson, Roland Johansson, Jan-Olof Damberg and Harold Löwing. In 2010 we already published a version of this chronology in the Swedish book *Jussi: Sången, människan, bilderna*, edited by Jacob Forsell, but it has here been re-edited to some extent, and 177 appearances have been added.

Lacking diaries or calendars, and with touring schedules for only a part of the American tours (nothing from 1937-41) the work has been very time-consuming and in large part based on an ongoing perusal of microfilmed newspapers. That work is now becoming easier with the digitalization of many newspapers, which has made them more easily searchable and which is sure to expand the chronology still more.

It is now possible to present nearly all of the Björling brothers' extensive touring as children, under their father's direction until his death in 1926 and a year thereafter. This sheds light on an interesting part of Jussi Björling's career, with few comparisons among other great artists. We have tried to establish the exact composition of David's family ensemble on every occasion, as far as sources permit.

The chronology of Jussi Björling's appearances will never be quite complete (though it may be as far as opera performances are concerned). During the childhood tours, for which newspapers have been the quite dominant source, other recitals were given which were only announced with no longer existing posters (for example during the boys' last tour in Värmland the Summer of 1927). Since much material from the US 1919-21 is hard to come by, mapping of this tour is far from complete. David claimed to have given about 300 recitals, but we can only document 156. (See also: Harald Henrysson, *David Björling and His Sons in America: A musical family saga begins, 1899-1921*. Förlags AB Björnen, Borlänge, Sweden, 2019.) There is also a gap in the chronology from February to September of 1925, which we cannot explain. Of course, appearances both during the early tours and later which are included based on advertisements or other press announcements, may have been cancelled without any way of knowing that.

Harald Henrysson

Roger Alderstrand